

סניפי בית הדין בבני ברק ובקרית ספר (מודיעין עילית) בשבתו כבוררות וכבית הוראה לממונות במעמד שני צדדים, ע"י דיין יחיד או מותב תלתא

(תיק זה פורסם כבר בחוברות המודפסות של בית הדין)

1431.

טענות ומענות: ע"ד שני אחים שישבו יחדיו בראשות כולל אברכים שיסד אביהם והוריש להם, והיו שניהם מחלטים על קבלת אברכים וסדרי הלימוד וגובה המילגות וכו' וגם אוספים את הכספים מנדיבים בארץ ובחו"ל במשך כל הזמן, ואחד האחים נפטר וכעת תובעים בניו, א' את חלקו באחוזים ממה שאסף תרומות ולא הספיק לגבות (לדבריהם היה מוסכם שכל אחד מהאחים ראשי הכולל מקבלים שכ"ט של 49%, או שזה היה בדעת אביהם המנוח, ולפי חשבונות הבנק לא קיבל בחודשים האחרונים כלום), כמו"כ תובעים להמשיך להיות ראשי כולל ולהנהיגו שזו שררה, ולהיות הגבאים של ההקדש מדין ירושה, ויש בתפקיד גם שררה כמתואר שמחליטים החלטות. והאלמנה תובעת שהיות ובעלה היה מסוגל לעבוד ולהרוויח ולפרנס ולהשאיר לה ממה לזון אחרי מוע"ש, ואת כל אונו וזמנו השקיע רק בכולל וביסוסו והרחבתו וכו', מגיע לה לחיות על חשבון הכולל מחמת שבעלה המנוח העמיד את הכולל על בסיס גשמי טוב בהקרבת ביתו.

טוען האח הנותר ראש הכולל שהאחוזים היו רק 33%, וכן שהאח המנוח לקח כבר כל מה שהגיע לו, ונכון שלא קיבל בחודשים האחרונים, אולם זה מפני שבחודשים קודמים היה צריך יותר להוצ' עבור מקרים רפואיים לבני משפחה וכדו'. ולקח מראש. וכן טוען שאין הבנים ראויים לכהן כראשי כולל וממילא אין דין ירושת שררה. וכן טוען שלאשה לא מגיע כלום כי אשה אינה יורשת. ועל החלק של העבודה שעבד בעלה המנוח אין חוק במדינתם שאשת הנפטר מקבלת פיצויים.

פסק דין: לגבי הסכום בעבר יש "כופר הכל" ואין רגלים לדבר שהתביעה נכונה ולא ההכחשה, ואף אינה תביעת ברי כי אינם יודעים. ולא נראה שיש בזה טענין להפוך את השמא לברי. ולגבי ההמשכיות מדין ירושות, רק אילו היה מדובר בעסק מניב ריווח או בנדל"ן שמשביח או בדבר שההכנסות שלו זורמות מכל מקור אחר, היתה זכות תביעה ליורשי המנוח. אבל כשאין שום בעלות נכס או מפעל גוף מניב ריווח קרן קיימת כמו עצים שמוציאים פירות אלא רק מי יהיה זכאי בעתיד על דבר שלא בא לעולם לאסוף צדקה, אין בזה ירושה. וק"ו לא בנוגע ללקיחה מהצדקות שאנשים תורמים להחזיק אברכים הלומדים ולא לפרנס משפחות העוסקים בזה. ויש בתביעה ריח של חוסר יושר מעיקרא.